

Úvodní stránka>Rodinné věci a dědictví>**Rozvod a rozluka**

Rozvod a rozluka

Malta

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Pokud na Maltě se manželé rozhodnou rozvést, podají společný návrh na rozvod, nebo jeden z manželů podá návrh na rozvod se svým partnerem. V okamžiku zahájení rozvodového řízení, musí žít manželé odděleně celkově po dobu nejméně čtyř let v průběhu pěti let, které předcházejí podání návrhu, nebo musely uplynout nejméně čtyři roky ode dne rozluky. Soud musí shledat, že neexistuje žádná vyhlídka na překonání rozvratu manželství. Další podmínkou je stanovení a plnění vyživovací povinnosti, přičemž práva na výživné se mohou oprávnění kdykoliv vzdát. Rozvodem manželů, kteří jsou v rozluce na základě dohody nebo rozsudku, se nemění podmínky dohodnuté či nařízené při rozluce, s výjimkou účinků, jež vyplývají z rozvodu ze zákona. Před podáním návrhu na rozvod manželé nemusí být v rozluce na základě dohody či rozsudku.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Právní předpisy neuvádějí důvody rozvodu. Jak ale je zmíněno již v odpovědi výše, v okamžiku zahájení rozvodového řízení musí žít manželé odděleně celkově po dobu nejméně čtyř let v období pěti let, které předcházejí podání návrhu, nebo musely uplynout nejméně čtyři roky ode dne rozluky.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Rozvodem manželů, kteří jsou v rozluce na základě dohody nebo rozsudku, se nemění podmínky dohodnuté či nařízené při rozluce, s výjimkou účinků, jež vyplývají z rozvodu ze zákona. Právní úprava rozluky upravuje rovněž otázku příjmení. Manželka se proto může rozhodnout, že se po rozluce vrátí ke svému rodnému příjmení, toto rozhodnutí však musí uvést do dohody o rozluce a v případě rozluky rozsudkem musí učinit prohlášení, které se založí do spisu. Poté, co je manželství rozvedeno, zanikají všechny občanskoprávní účinky a povinnost manželů žít ve společné domácnosti. Kromě toho zaniká také právo manžela či manželky na dědictví, a to ode dne, kdy soudní rozhodnutí nebo rozsudek ve věci rozvodu nabývají právní moci.

3.2 rozdělení jmění manželů

Rozvodem manželů, kteří jsou v rozluce na základě dohody nebo rozsudku, se nemění podmínky dohodnuté či nařízené při rozluce, s výjimkou účinků, jež vyplývají z rozvodu ze zákona. Článek 66D odstavec 5 maltského občanského zákoníku stanoví, že pokud zanikne společné vlastnictví nabyté během manželství (*community of acquests*) nebo zbylá část odděleně spravovaného vlastnictví (*community of residue under separate administration*) a pokud oba účastníci řízení souhlasí, mají v každém případě právo rozvést se bez vypořádání majetku, který nabyly do společného vlastnictví.

3.3 nezletilé děti manželů

Rozvod manželství nemá žádný účinek na rodičovská práva a povinnosti k dětem nebo na dohody ohledně péče o děti. Lze však po soudu žádat, aby rozhodl, že druhý rodič není způsobilý mít v péči nezletilé děti, a v takovém případě takový rodič nebude moci po úmrtí druhého rodiče převzít nezletilé děti do své péče bez svolení soudu. Vyživovací povinnost týkající se nezletilých dětí zůstává v platnosti do té doby, než dosáhnou osmnáctého roku věku: v případě, že pokračují ve studiu, vyživovací povinnost trvá až do 23 let, není-li dohodnuto jinak.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Rozvodem manželů, kteří jsou v rozluce na základě dohody nebo rozsudku, se nemění podmínky dohodnuté či nařízené při rozluce, s výjimkou účinků, jež vyplývají z rozvodu ze zákona. Vyživovací povinnost proto rozvodem nezaniká, pokud se manželé nedohodli jinak. Soud může svým rozhodnutím nároky na výživné zajistit vhodnou zárukou. Tato záruka nepřekročí výši výživného stanoveného na dobu pěti let. O záruku na výživné je také možné požádat kdykoli po vynesení rozsudku, a to po celou dobu platnosti vyživovací povinnosti.

V případě, že návrh na rozvod manželství podal jeden z manželů nebo oba manželé společně po dohodě příslušnému občanskoprávnímu soudu, a v případě, že manželé nejsou v rozluce na základě dohody nebo rozsudku, odkáže je soud před zahájením rozvodového řízení k mediátorovi, kterého jim buď určí, nebo na němž se dohodnou, aby se pokusili o usmíření, není-li toto úspěšné (a manželé se dosud nedohodli na podmínkách rozvodu), aby se pokusili uzavřít rozvod na základě dohody. Předmětem dohody mohou být tyto záležitosti:

péče o děti,

právo na styk s dětmi,

vyživovací povinnosti,

bydliště v domě manželů,

rozdělení společného vlastnictví nabytého během manželství (*community of acquests*) nebo zbylé části odděleně spravovaného vlastnictví (*community of residue under separate administration*)

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Rozluka znamená, že jeden z manželů podá příslušný návrh proti druhému z manželů a soud rozsudkem stanoví práva a povinnosti, které manželé mají během rozluky.

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

Za účelem rozluky musí být splněna jedna nebo více z těchto podmínek:

cizoložství,

domácí násilí,

nepřiměřené chování, krutost, ohrožování nebo těžké ublížení na zdraví způsobené jedním manželem navrhovatelem nebo některému z jeho dětí,

nevratný rozpad manželství,

opuštění.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Pokud jde o **vyživovací povinnost**, ten z manželů, proti němuž je rozluka namířena, má vyživovací povinnost vůči druhému manželovi a dětem do doby, než dosáhnou věku 18 let nebo 23 let v případě, že se účastní denního studia či odborné přípravy. Částka výživného se stanoví s přihlédnutím k celkovým poměrům manželů a dětí, včetně:

potřeb dětí po zvážení všech okolností,

jakéhokoli postižení, ať už fyzického nebo duševního,

zdravotního stavu, jestliže ohrožuje schopnost manželů nebo dětí vyživovat se, skutečnosti, zda se výdělečná schopnost oprávněného snížila z důvodu, že během manželství pečoval o domácnost, manžela a děti, veškerých příjmů nebo přídavků, které manželé nebo jeden z nich podle zákona dostávají, potřeb manželů a dětí v oblasti bydlení,

částek, na které by manželé vzájemně měli nárok, mimo jiné v rámci penzijního systému, a o které manželé přijdou v případě rozluky.

Dům manželů soud může na žádost jednoho z manželů vykázat z domu manželů, a to na dobu a za podmínek, které soud považuje za vhodné: soud může také rozhodnout o prodeji domu manželů, pokud je přesvědčen, že oba manželé i jejich děti mají jiné a náležité ubytování a výtěžek z prodeje rozdělí mezi manžele tak, jak soud považuje za vhodné; nebo pokud dům patří oběma manželům, přikne jeho vlastnictví jednomu z nich a ten poté nahradí vzniklou finanční ztrátu druhému.

V rozsudku o rozluce rozhodne soud rovněž o **svěření dětí do péče**, přičemž nejdůležitějším hlediskem jsou dobré životní podmínky dětí. Soud však může na žádost jednoho z manželů rozhodnout, že druhý rodič není způsobilý mít v péči nezletilé děti a v takovém případě rodič prohlášený za nezpůsobilého nebude moci po úmrtí druhého rodiče převzít nezletilé děti do péče bez povolení soudu.

Manželka se při odloučení může rozhodnout, že se vrátí ke svému rodnému **příjmení**, avšak toto rozhodnutí musí uvést v dohody o rozluce a v případě rozluky rozsudkem musí učinit prohlášení, které se založí do spisu.

Účinky rozluky nikdy nezanikají ve vztahu ke **třetím osobám**, vyjma od okamžiku zápisu do veřejného rejstříku.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Prohlášení manželství za neplatné znamená, že manželství nemá účinky. Takové manželství je od počátku zrušeno.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Manželství je prohlášeno za neplatné, pokud:

nejdou dodrženy zákonné formality země, kde je uzavřeno,

souhlas jednoho z manželů byl získán fyzickým či psychickým násilím nebo pomocí nátlaku,

souhlas jednoho z manželů se stane neplatným z důvodu omylu týkajícího se totožnosti druhého manžela,

souhlas jednoho z manželů byl získán na základě podvodu týkajícího se některé z vlastností druhého manžela, která by ze své povahy mohla vážně narušit manželský život,

souhlas jednoho z manželů se stane neplatným z důvodu vážného nedostatku vlastního uvážení, pokud jde o manželský život nebo základní práva a

povinnosti manželů, nebo z důvodu vážné psychické anomálie, která manželovi neumožňuje plnit základní povinnosti manželství,

jeden z manželů je v plné míře nebo částečně impotentní, avšak pouze v případě, že tato impotence předcházela vzniku manželství,

souhlas jednoho z manželů byl získán s cílem pozitivního vyloučení samotného manželství nebo jednoho či více základních prvků manželského života nebo práva na soužití,

jeden z manželů podmíní svůj souhlas podmínkou týkající se budoucnosti,

jeden z manželů, i když mu to nebylo zakázáno ani nebyl duševně nemohoucí, neměl v době uzavření sňatku dostatečné duševní nebo volní schopnosti projevit souhlas se sňatkem, přičemž se může jednat i o přechodnou příčinu,

manželství nebylo naplněno.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Pokud jde o děti narozené nebo počaté během manželství, které je prohlášeno za neplatné, a o děti narozené před uzavřením tohoto manželství, které byly v manželství osvojeny před jeho prohlášením za neplatné, má se za to, že účinky platného manželství vždy existovaly. Pokud pouze jeden z manželů jednal v dobré víře, tyto účinky se uplatní v jeho prospěch a ve prospěch dětí. Pokud ani jeden z manželů nejednal v dobré víře, účinky platného manželství se uplatní pouze ve prospěch dětí narozených nebo počatých během manželství, které bylo prohlášeno za neplatné. Ten z manželů, který je odpovědný za neplatnost manželství, má po dobu pěti let vyživovací povinnost vůči druhému z manželů jednajícímu v dobré víře: tato povinnost zaniká, pokud osoba jednajících v dobré víře uzavře během zmíněné doby manželství.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Ne, žádné alternativy neexistují, je možné to provést pouze u soudu.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluce osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Návrh na rozvod, rozluce nebo prohlášení neplatnosti manželství uzavřeného občanským sňatkem musí být podán u občanskoprávního soudu (úsek pro věci rodinného práva), zatímco návrh na prohlášení manželství církevním soudem na Maltě (Ecclesiastical Tribunal) je třeba podat k odvolacímu soudu.

Návrh na rozvod, rozluce nebo prohlášení za neplatné musí obsahovat místopřísežné prohlášení. Odpověď na návrh musí být podána do dvaceti dnů.

Dokumenty, které je třeba přiložit, závisí na tom, co chce navrhovatel prokázat. V případě prohlášení neplatnosti manželství církevním soudem je však třeba přiložit kopii rozsudku vynesenoho metropolitním soudem Malty (Metropolitan Tribunal), rozhodnutí regionálního soudu druhého stupně (Regional Tribunal of Second Instance), rozhodnutí o výkonu rozhodnutí a oddací list.

Každý z účastníků řízení o rozluce může kdykoli během řízení, ale nikoli poté, co bylo řízení odročeno za účelem vyhlášení rozsudku, podat návrh, aby daný návrh na rozluce byl považována za návrh na rozvod.

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Ano, je možné získat právní pomoc, pokud jsou dodrženy požadavky stanovené v článku 912 organizačního a občanského soudního řádu.

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Ano, je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné. Nelze však podat opravný prostředek proti rozhodnutí církevního soudu.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Maltské právní předpisy uznávají pro všechny účely rozhodnutí soudu jiné země týkající se stavu osoby, která uzavřela manželství, nebo mající dopad na tento stav, pokud rozhodnutí vydal příslušný soud země, ve které má jeden z účastníků řízení bydliště nebo je jejím občanem. Uznávání provádí veřejný rejstřík na Maltě (Evans Building, Merchant's Street, Valletta VLT 2000).

Kromě maltského práva se uplatňuje i evropské právo, to znamená nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000. Článek 22 tohoto nařízení stanoví důvody, kvůli kterým se neuzná rozhodnutí ve věci rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné, a to:

„a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá;

b) jestliže odpůrce, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl písemně vyrozuměn o zahájení řízení v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který by mu umožnil přípravu na jednání před soudem, pokud není zjištěno, že odpůrce rozhodnutí jednoznačným způsobem přijal;

c) jestliže je neslučitelné s rozhodnutím vydaným v řízení mezi stejnými účastníky v členském státě, v němž se o uznání rozhodnutí žádá; nebo

d) jestliže je neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, které bylo vydáno v řízení mezi stejnými účastníky v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, za předpokladu, že toto dřívější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné k uznání rozhodnutí v členském státě, v němž se o uznání žádá.“

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenému v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

Uznání rozhodnutí o rozvodu, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné je možné napadnout u občanskoprávního soudu (úsek pro věci rodinného práva). Použije se řízení upravené v kapitole 12 Sbírky zákonů Maltý.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Soudy s občanskoprávní příslušností mohou projednávat a rozhodovat věci týkající se návrhu na rozvod pouze tehdy, pokud je splněn alespoň jeden z těchto požadavků:

alespoň jeden z manželů měl v době podání návrhu na rozvod u příslušného soudu bydliště na Maltě, nebo

alespoň jeden z manželů během období jednoho roku, které bezprostředně předchází podání návrhu na rozvod, svůj obvyklý pobyt na Maltě.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 17/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.